

การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย

Adoption and use of Technology Affecting Intention to use Digital Currency in Thailand

กัญญนัฐ สุริยันต์, รตวรรณ ทวีรักษากุล,
พิษณุ พร้อมญาติ และ ชนาภานต์ ห้อยยี่ภู่
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Kanyanut Suriyan, Rattawan Taweeruksakul,
Pisanu Promyat and Chanakarn Hoyyeeppoo
Siam Technology College, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Kanyanuts@siamtechno.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย 2) ความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย 3) การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยตัวอย่างต้องมีการเคยใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านความเคยชิน และด้านอิทธิพลทางสังคม ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ 0.67 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวข้างต้น สามารถอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยได้ร้อยละ 67.00 ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ให้บริการ ความเคยชิน ผู้บริโภคต้องมีความรู้ทางการเงิน และอิทธิพลทางสังคมมีบทบาทต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัล

คำสำคัญ : สกุลเงินดิจิทัล, การยอมรับและการใช้เทคโนโลยี, แพลตฟอร์มสกุลเงินดิจิทัล

* วันที่รับบทความ : 3 เมษายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 4 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 6 พฤษภาคม 2566

Abstracts

The research aims at studying 1) adoption and use of technology affecting intention to use digital currency in Thailand 2) the intention of using digital currency in Thailand. 3) the adoption and use of technology that affects the intention to use digital currency in Thailand. This quantitative research used a questionnaire with a confidence value of 0.98 for data collection. The sample was purposively Sampling selected on the basis of their experience in using cryptocurrencies in conducting financial transactions through various platforms. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. The results showed that 1) acceptance and use of digital currency technology in Thailand as a whole is moderate, 2) the intention to use digital currency in Thailand as a whole is at the moderate, and 3) factors for technology adoption and use trust, financial knowledge, the habit familiarity with digital currency use and social influence affected the intention to use digital currency in Thailand, which was statistically significant at the 0.05 level. The prediction coefficient (R^2) was 0.67. It shows that the four initial variables above could explain the variance in intention to use digital currency in Thailand at 67.00 percent, the research results show that consumers place great importance on confidence and trust in service providers, consumers were financially literate, and social had impacts on their decision to use cryptocurrencies.

Keywords: Digital Currency; Adoption and use of Technology; Digital Currency Platform

บทนำ

ในโลกอินเทอร์เน็ตที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลไปอย่างรวดเร็ว มีการใช้แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์มือถือเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น เช่น การชำระค่าสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งช่วงสถานการณ์โควิดที่ผ่านมาผู้คนในสังคมได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาการเว้นระยะห่าง และลดการเจอกัน เช่น การใช้ระบบกระเป๋าตังค์ ฉุกเฉิน ในการรับและจ่ายเงิน การใช้แอปพลิเคชันเพื่อใช้ในการปรึกษาแพทย์แบบออนไลน์ การดูหนังฟังเพลง เล่นเกม การประชุมออนไลน์ การทำงานในรูปแบบการทำงานที่บ้าน (Work From Home: WFH) รวมถึงการทำธุรกรรมทางการเงินในยุคใหม่ที่ทำธุรกรรมผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ

การทำธุรกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ เรียกว่า ฟินเทค (Fintech) หรือเทคโนโลยีทางการเงิน ที่เข้ามาแทนที่รูปแบบธุรกรรมทางการเงินรูปแบบเก่า ลักษณะการนำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจให้บริการชำระเงิน (Payment) เช่น กระเป๋าเงินดิจิทัล (E-Wallet) แพลตฟอร์มธนาคาร (Digital Banking) ให้บริการผ่านทางช่องทางออนไลน์ ทั้งรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การโอนเงินชำระเงิน และการลงทุน ซึ่งมีความยืดหยุ่นสูง การให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น สินเชื่อช้อปปี๊ (Shopee Pay Later : SPayLater) ธุรกิจด้านการลงทุน (Investment and Exchanges) เช่น แอปพลิเคชันสำหรับซื้อขายหุ้นและอนุพันธ์ (Settrade Streaming) ที่ช่วยในการซื้อขายหุ้นออนไลน์ หรือ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence : AI) ในการบริหารจัดการพอร์ตการลงทุนในบริษัทต่างประเทศ เช่น ธุรกิจผู้

ให้บริการผ่านแพลตฟอร์มการลงทุนในกองทุนรวม (Allfunds) ธุรกิจประกัน (Insurance) ธุรกิจประกันที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ (InsurTech) บริษัท Startup ในสหรัฐอเมริกา Lemonade ที่ขายประกันสำหรับอสังหาริมทรัพย์ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันธุรกิจมีพัฒนาซอฟต์แวร์และให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ (Software and Outsourcing Solutions) เช่น บริษัท Temenos ที่เป็นบริษัทซอฟต์แวร์ชั้นนำที่ใช้ในธุรกิจการเงินและธนาคาร Temenos เป็นผู้พัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) ให้กับธนาคาร FinTech ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้คน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการโอนเงินด้วยโมบายแบงก์กิ้ง (Mobile Banking) การจ่ายเงินออนไลน์ผ่านกระเป๋าเงินดิจิทัล (E-wallet) หรือ บัตรเครดิต การขอสินเชื่อ การซื้อประกัน รวมไปถึงการลงทุน แต่ในอีก 3-5 ปีจะเกิดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นไปอีกจากการประยุกต์ใช้ Blockchain อย่างแพร่หลายหรือธุรกรรมการเงินที่เปลี่ยนไปหลังธนาคารกลางเริ่มประกาศใช้เงินสกุลดิจิทัลในหลายประเทศ ดังนั้นการลงทุนในธีมฟินเทคถือเป็นอีกหนึ่งการลงทุนที่เชื่อว่าจะสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว (กรุงเทพธุรกิจ, 2559 : Online)

สกุลเงินดิจิทัล เป็นรูปแบบของสกุลเงินที่มีเฉพาะในรูปแบบดิจิทัลหรืออิเล็กทรอนิกส์ โดยสกุลเงินดิจิทัล มักใช้คู่กับคำว่า คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) สกุลเงินดิจิทัลเป็นรูปแบบเงินอิเล็กทรอนิกส์ของเหรียญและธนบัตรที่สามารถเก็บไว้ในกระเป๋าเงินดิจิทัล (Digital Wallet) คริปโทเคอร์เรนซีเป็นรูปลักษณะหนึ่งของสกุลเงินดิจิทัลหรือสกุลเงินเสมือน (Virtual Currency) ที่มีการรักษาความปลอดภัยโดยการเข้ารหัสโดยใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) และไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินในการตรวจสอบธุรกรรม ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการเงินและความแพร่หลายของการใช้สกุลเงินดิจิทัลทำให้ประเทศไทยได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการที่ก้าวกระโดดของเทคโนโลยีทางการเงินและการแข่งขันอย่างรุนแรงของตลาดการเงินของโลก รัฐบาลจึงได้มีการตรากฎหมายเพื่อรองรับการควบคุมและการกำกับดูแลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสกุลเงินดิจิทัลขึ้นเป็นการเฉพาะ (ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2564 : ออนไลน์)

การวิจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของทฤษฎีการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี (The Unified Theory of Acceptance and Use of Technology: UTAUT) เพื่อใช้ในการกำหนดปัจจัยที่ทำให้คนในประเทศไทยหันมาใช้สกุลเงินดิจิทัลสำหรับการลงทุนและการทำธุรกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้มีประสบการณ์เคยใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านแพลตฟอร์ม อย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

1.2 ตัวอย่าง คือ ผู้มีประสบการณ์เคยใช้สกุลเงินดิจิทัล กำหนดขนาดตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563 : 75) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

$$\text{สูตร } n = \frac{P(1-P)Z^2}{E^2} \dots\dots\dots (1)$$

n แทน ขนาดตัวอย่าง

P แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลังสุ่ม .50

Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ร้อยละ 95 (ระดับ .05)

E แทน ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่เกิดขึ้น = .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ = 384.16$$

เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 384 ตัวอย่าง และเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นผู้วิจัยจึงเก็บกลุ่มตัวอย่าง 410 ตัวอย่าง เพื่อลดความคลาดเคลื่อนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และพฤติกรรมการใช้สกุลเงินดิจิทัล เป็นแบบสอบถามปลายปิด(Closed-Ended Form) ให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ด้านการคาดหวังในการใช้งาน ด้านอิทธิพลทางสังคม ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน ด้านความเคยชิน ด้านการรับรู้ความเสี่ยง ด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ กำหนดเกณฑ์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (ธารินทร์ ศิลป์จารุ, 2563 : 75)

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น	1

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลและความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัล รวมถึงทฤษฎีการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมคุณลักษณะทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2.3 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดเกณฑ์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 1.00

2.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้อง แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่มีประสบการณ์เคยใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านแพลตฟอร์ม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2.7 จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ให้อยู่ในรูปแบบที่สมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามจัดเข้าฟอร์มแบบสอบถามโดยใช้แอปพลิเคชันที่มีให้บริการฟรีบนอินเทอร์เน็ต (Google Form)

2. ผู้วิจัยได้นำลิงค์ของแบบสอบถามนำเสนอไว้ในช่องทาง Facebook , line เพื่อเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2565 - กุมภาพันธ์ 2566

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมการใช้สกุลเงินดิจิทัลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การศึกษาระดับการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย และระดับความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยแปลความหมายโดยใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้ช่วงของค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563 : 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

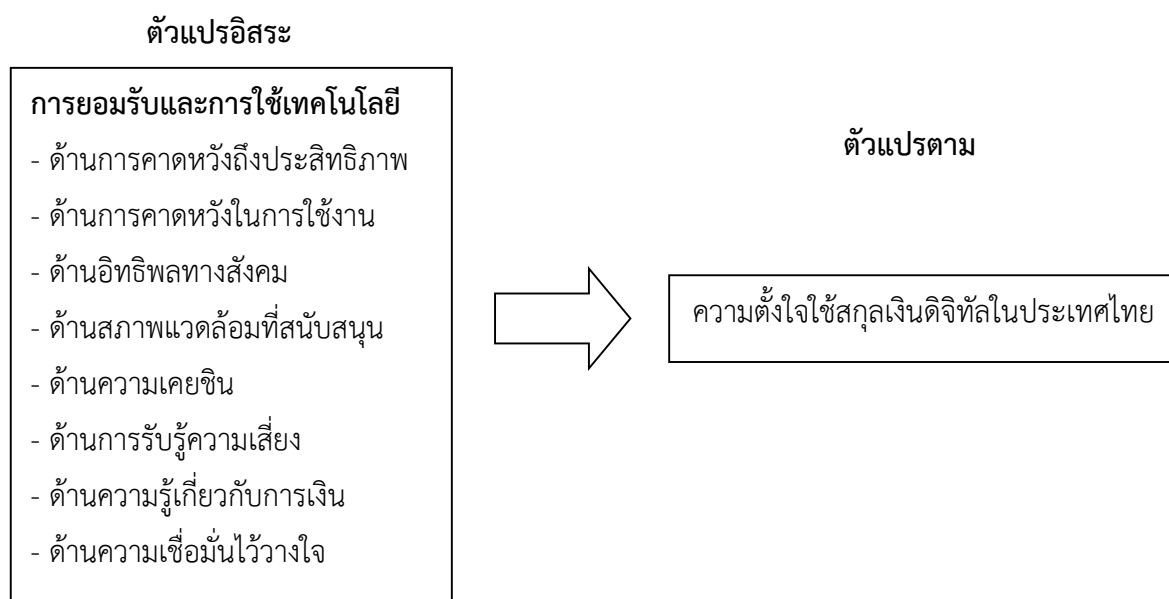
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การศึกษาปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในส่วนที่เป็นสอบถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้พฤติกรรมและลักษณะเฉพาะทางทฤษฎี UTAUT ที่นำมาใช้เพื่อการศึกษาการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีของ อาทิตย์ เกียรติกำจร และภูมิพร ธรรมสถิตเดช (2557 : 545 - 555 ออนไลน์.) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการใช้งานสกุลเงินดิจิทัล พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 61.70) มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 26.80) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 45.10) สำหรับความถี่ในการใช้งานสกุลเงินดิจิทัล 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 36.10) และนิยมเลือกใช้สกุลเงินดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์ม Bitkub (ร้อยละ 32.40) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการใช้งานสกุลเงินดิจิทัล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เพศ			
ชาย	253	61.70	1
หญิง	157	38.30	2
รวม	410	100.00	
อายุ			
15-20 ปี	77	18.80	3
21-30 ปี	108	26.30	2
31-40 ปี	110	26.80	1
41-50 ปี	76	18.50	4
50 ปีขึ้นไป	39	9.50	5
รวม	410	100.00	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	10.00	4
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	185	45.10	1
ปริญญาโท	129	31.50	2
ปริญญาเอก	55	13.40	3
รวม	410	100.00	
ความถี่ต่อเดือนในการใช้สกุลเงินดิจิทัล			
1-2 ครั้ง	148	36.10	1
3-5 ครั้ง	133	32.40	2
มากกว่า 5 ครั้ง	129	31.50	3
รวม	410	100.00	
แพลตฟอร์มที่ท่านใช้ในการทำธุรกรรมด้วยสกุลเงินดิจิทัล			
zipmex	77	18.80	3
Bikub	133	32.40	1
Bitazza	35	8.50	5
Satangpro	55	13.40	4

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
Binance	110	26.80	2
รวม	410	100.00	

2) การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ปัจจัยทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ด้านการคาดหวังในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ด้านความคาดหวังถึงประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน และด้านความเคยชิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ด้านอิทธิพลทางสังคมและด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย (n = 410)

ตัวแปรการวิจัย (X)	n	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ (X1)	410	3.02	0.68	ปานกลาง
ด้านการคาดหวังในการใช้งาน(X2)	410	3.04	0.66	ปานกลาง
ด้านอิทธิพลทางสังคม(X3)	410	2.98	0.69	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน(x4)	410	3.01	0.66	ปานกลาง
ด้านความเคยชิน(X5)	410	3.01	0.78	ปานกลาง
ด้านการรับรู้ความเสี่ยง(X6)	410	2.99	0.63	ปานกลาง
ด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน (X7)	410	2.98	0.63	ปานกลาง
ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ (X8)	410	3.05	0.66	ปานกลาง
ภาพรวม	410	3.01	0.34	ปานกลาง

3) ความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของความพร้อมใช้สกุลเงินดิจิทัลของคนไทย (Y) (n = 410)

ตัวแปรการวิจัย (Y)	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัล	410	3.01	0.62	ปานกลาง

4) การวิเคราะห์ปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความพร้อมใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยซึ่งใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลที่เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ด้วยการทดสอบ One Sample Kolmogorov Smirnov Test ตามตารางที่ 4 และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษา ด้วยการหาความสัมพันธ์ของ Pearson Correlation ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบการแจกแจงแบบปกติของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

One Sample Kolmogorov Smirnov Test	ตัวแปร								
	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	Y
n	410	410	410	410	410	410	410	410	410
Sig	0.068	0.063	0.054	0.053	0.064	0.052	0.068	0.063	0.067

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่น่ามาใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีการแจกแจงแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	Y
X1	1.000	0.173	0.180	0.124	0.097	0.169	0.026	0.163	0.841*
X2	0.173	1.000	0.152	0.182	0.080	0.123	0.110	0.180	0.761*
X3	0.180	0.152	1.00	0.231	0.131	0.143	0.170	0.200	0.816*
X4	0.124	0.182	0.231	1.000	0.084	0.174	0.107	0.180	0.742*
X5	0.097	0.080	0.131	0.084	1.000	0.148	0.227	0.107	0.821*
X6	0.169	0.123	0.143	0.173	0.148	1.000	0.204	0.196	0.851*
X7	0.026	0.110	0.170	0.107	0.227	0.204	1.00	0.210	0.786*
X8	0.163	0.180	0.200	0.180	0.107	0.196	0.210	1.00	0.821*
Y	0.841*	0.861*	0.816*	0.742*	0.821*	0.851*	0.786*	0.821*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความเป็นอิสระต่อกัน และตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทยพบว่าปัจจัยด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน ด้านความเคยชิน ด้านอิทธิพลทางสังคม ส่งผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ผลการศึกษาจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านการคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ด้านการคาดหวังในการใช้งาน ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน ด้านการรับรู้ความเสี่ยง ไม่สนับสนุนสมมติฐาน และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$Y = 1.636 + 0.150(X_8) + 0.122(X_7) + 0.092(X_5) + 0.094(X_3)$$

หรือแบบปกติมาตรฐาน

$$Z = 0.161(Z_{X8}) + 0.124(Z_{X7}) + 0.115(Z_{X5}) + 0.105(Z_{X3})$$

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของคนไทย

ตัวแปรการวิจัย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	Beta	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.636	.210		7.786*	.000
ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ (X8)	0.150	0.046	0.161	3.285*	.001
ด้านความรู้ทางการเงิน (X7)	0.122	0.049	0.124	2.487*	.013
ด้านความเคยชิน (X5)	0.092	0.039	0.115	2.365*	.018
ด้านอิทธิพลทางสังคม(X3)	0.094	0.044	0.105	2.152*	.032

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 $R^2=0.67$

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย เพื่อศึกษาความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย เพื่อศึกษาการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย ได้ดังนี้

1. การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ปัจจัยทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ย

ดังนี้ ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ด้านการคาดหวังในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ด้านความคาดหวังถึงประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน และด้านความเคยชินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ด้านการรับรู้ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ด้านอิทธิพลทางสังคมและด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01

1.1 ด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจของผู้ใช้ที่มีต่อแพลตฟอร์มและนโยบายของแพลตฟอร์มที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน เช่น เรื่องของความปลอดภัยเมื่อมีการโอนสกุลเงินดิจิทัลระหว่างแพลตฟอร์ม ความไว้วางใจในเรื่องของการนำสกุลเงินดิจิทัลลงทุนทางธุรกิจ ความไว้วางใจว่าสกุลเงินดิจิทัลจะสร้างความรวดเร็วในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ เช่น การซื้อสินค้าและบริการ การซื้อขายแลกเปลี่ยน รวมถึงการลงทุน และไว้วางใจว่าแพลตฟอร์มที่ใช้งานมีการเข้ารหัสถอดรหัสสร้างความไว้วางใจในการใช้งาน ซึ่งงานวิจัยของ Akanksha Jalan.et.al (2003 : 1042) ความไว้วางใจระหว่างบุคคลในสังคมในการส่งเสริมระดับความสนใจและการยอมรับของคริปโตเคอร์เรนซี สำหรับสกุลเงินดิจิทัลจะใช้หลักการของการควบคุมแบบกระจายศูนย์ (Distributed Systems) โดยผู้เข้าร่วมจะไม่มีภาระบุชื่อ ในทางกลับกันความซับซ้อนที่พิสูจน์ไม่ได้ของเทคโนโลยีบล็อกเชนที่สกุลเงินดิจิทัลส่วนใหญ่สร้างขึ้นนั้นให้ระดับความแน่นอนและความโปร่งใสในระดับสูง รวมถึงการใช้สกุลเงินดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์ม Sun W, Dedahanov AT, Shin HY, Kim KS (2020 : 11) การวิจัยบ่งชี้ว่าแรงผลักดันหลักของความตั้งใจของนักลงทุนรายย่อยคือ ผลกระทบนวัตกรรมส่วนบุคคล ความเสี่ยงที่รับรู้ ความอ่อนไหวต่อรางวัล และความรู้ ซึ่งนวัตกรรมส่วนบุคคลมีบทบาทสำคัญที่สุด สาเหตุอาจเป็นเพราะนักลงทุนรายย่อยที่มีต่อสกุลเงินดิจิทัล ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีการศึกษาดีและมีประสบการณ์ในการลงทุนมากมาย ซึ่งทำให้มีความทะเยอทะยานที่จะพยายามหาวิธีการลงทุนใหม่ ๆ เพื่อผลตอบแทนที่ดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้มีความสำคัญไม่แพ้ปัจจัยอื่นๆ คำอธิบายอาจเป็นไปได้ว่าแพลตฟอร์มการซื้อขายมีอินเทอร์เน็ตเฟส มีการดำเนินการคล้ายกับตลาดหุ้นแบบดั้งเดิมและมีการดำเนินการศึกษาและฝึกอบรมทั้งออนไลน์และออฟไลน์สำหรับผู้ที่มีโอกาสเป็นลูกค้า เนื่องจากความนิยมของสกุลเงินดิจิทัลได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เครื่องมือต่างๆ ทรัพยากรสารสนเทศได้ปรากฏขึ้น นอกจากนี้ การรับรู้ความเสี่ยงแสดงให้เห็นว่ามีนัยสำคัญต่อความตั้งใจในการเปลี่ยนรูปแบบการลงทุน อาจเป็นเพราะผู้เล่นในตลาดการลงทุนทางการเงินแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนสถาบัน และเป็นไปไม่ได้ที่นักลงทุนรายย่อยจะแข่งขันกับนักลงทุนสถาบันในด้านขนาดเงินทุน ทรัพยากรการให้คำปรึกษาด้านข้อมูล และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2 ด้านการคาดหวังในการใช้งาน ในงานวิจัยมองถึงเรื่องของวิธีการใช้สกุลเงินดิจิทัลที่ง่าย และประโยชน์จากการใช้สกุลเงินดิจิทัลรวมถึงมูลค่าของสกุลเงินดิจิทัลและวิธีการแลกเปลี่ยนสกุลเงินดิจิทัลที่ง่าย ซึ่งในงานวิจัยปัจจัยด้านความคาดหวังที่ง่ายต่อการใช้งาน พบว่า งานวิจัยของ Tiantammachat (2018 : 85) และ Oliva, Borondo and Clavero, 2019 : 9) ได้ข้อสรุปไปในทิศทางเดียวกันคือ ด้านความคาดหวังที่ง่าย

ต่อ การใช้งานมีทิศทางที่เป็นบวก กล่าวคือ ถ้าการใช้สกุลเงินดิจิทัลนั้นง่ายขึ้น จะทำให้การยอมรับและใช้สกุลเงินดิจิทัลนั้นเพิ่มสูงตามไปด้วย เช่น ความง่ายในการใช้งาน ความง่ายต่อการเรียนรู้ และความง่ายต่อการแลกเปลี่ยนสกุลเงินดิจิทัล

1.3 ด้านความคาดหวังถึงประสิทธิภาพ ในงานวิจัยมองถึงประโยชน์ของการใช้สกุลเงินดิจิทัลในชีวิตประจำวัน โดยการใช้สกุลเงินดิจิทัลทำให้ประหยัดเวลา สามารถนำสกุลเงินดิจิทัลมาเก็บออมเป็นสินทรัพย์ การใช้สกุลเงินดิจิทัลจะช่วยให้เรื่องของการลดขั้นตอนการโอนเงินให้สั้นลง และสกุลเงินดิจิทัลจะสนับสนุนเรื่องของการดำเนินการทางธุรกิจได้ Arias-Oliva Mario al (2019 :14) ผลลัพธ์ของงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่มีอำนาจอธิบายมากที่สุดสำหรับความตั้งใจของนักลงทุนแต่ละรายในการใช้คริปโตเคอร์เรนซี คือความคาดหวังด้านประสิทธิภาพซึ่งความคาดหวังด้านประสิทธิภาพสำหรับสกุลเงินดิจิทัลถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดแสดงให้เห็นว่าความคาดหวังถึงประสิทธิภาพของสกุลเงินดิจิทัลซึ่งจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นและประสิทธิภาพในการใช้สำหรับการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจในอนาคต

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในงานวิจัยมองถึงช่องทางการใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมธนาคารมีระบบการรองรับการใช้สกุลเงินดิจิทัล และสามารถให้คำแนะนำการใช้สกุลเงินดิจิทัลได้ มีสื่อเช่นหนังสือหรือแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตที่สามารถให้ข้อมูลช่วยเหลือรวมถึงการได้ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัล และมีเจ้าหน้าที่ของแพลตฟอร์มสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้ใช้เกิดปัญหา ซึ่งงานวิจัยของ Gupta, S., Gupta, S., Mathew, M., & Sama, H. R. (2021: 1457) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขการอำนวยความสะดวกได้รับการอธิบายว่าเป็นการรับรู้ของผู้ใช้เกี่ยวกับความพร้อมใช้งานของโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัล

1.5 ด้านความเคยชินในงานวิจัยมองถึงความคุ้นเคยกับการโอนสกุลเงินดิจิทัลด้วยแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยน การใช้งานสกุลเงินดิจิทัลในการชำระค่าสินค้าและบริการ รวมถึงความเคยชินในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในการลงทุน หรือ การซื้อขายแลกเปลี่ยนผ่านแพลตฟอร์ม Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012 : 1) ได้กล่าวว่าความเคยชิน คือ ความสามารถที่จะกำหนดระดับการใช้งานของคนโดยอัตโนมัติที่เกิดจากการกระทำซ้ำๆ และ Arenas Gaitán, J., Peral Peral, B., & Ramón Jerónimo, M. (2015 : 1) ความเคยชินมีอิทธิพลเชิงบวกในพฤติกรรมความตั้งใจและการยอมรับคริปโตเคอร์เรนซีในประเทศอเมริกาใต้

1.6 ด้านการรับรู้ความเสี่ยงในงานวิจัยมองถึงการใช้สกุลเงินดิจิทัลบนแพลตฟอร์มซื้อขายแลกเปลี่ยนที่มีความปลอดภัย และมั่นใจว่าการโอนสกุลเงินดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มซื้อขายแลกเปลี่ยนจะถึงปลายทางอย่างแน่นอน รวมถึงผู้ให้บริการบนแพลตฟอร์มมีการบริการอย่างซื่อสัตย์ และสามารถแจ้งสิ่งผิดปกติให้ทราบเมื่อการทำธุรกรรมเกิดปัญหาขึ้น ซึ่งงานวิจัยของ Hong, I.B.; Cha, H.S. (2013 : 930) การรับรู้ความเสี่ยงสามารถเป็นปัจจัยกำหนดการตัดสินใจไว้วางใจซึ่งกันและกัน กล่าวคือ หากผู้บริโภคเชื่อมั่น

ความเสี่ยงระดับสูงกับธุรกรรมออนไลน์ระดับความไว้วางใจในผู้ขายจะลดลงและจำเป็นต้องควบคุม การทำธุรกรรมเพิ่มขึ้น

1.7 ด้านอิทธิพลทางสังคม ในงานวิจัยมองว่า ความมีชื่อเสียงของแพลตฟอร์มมีผลต่อการนำสกุลเงินดิจิทัลเข้าไปลงทุน สื่อสังคมออนไลน์มีผลทำให้ใช้สกุลเงินดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น การใช้สกุลเงินดิจิทัลทำให้ตามเทคโนโลยีทัน คำแนะนำจากกลุ่มเพื่อนทำให้ทราบมูลค่าของสกุลเงินดิจิทัล การรับรู้ถึงความปลอดภัยของข้อมูลที่อาจถูกโจรกรรมเมื่อมีการทำธุรกรรมด้วยสกุลเงินดิจิทัล อิทธิพลทางสังคมคือระดับที่บุคคลสามารถถูกโน้มน้าวโดยแนวโน้มของบุคคลอื่นในการใช้วิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ นั่นคือ “คน ๆ หนึ่งคิดว่าคนอื่นพบวิธีใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนสกุลเงินดิจิทัลมากขึ้นเพียงใด” Albayati, H., Kim, S. K., & Rho, J. J. (2020 : 1) ซึ่งมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้าอยู่ในเชิงบวก และความสำคัญของ อิทธิพลทางสังคมในตลาดดิจิทัลคือผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าพวกเขาควรจะพอใจกับสกุลเงินดิจิทัลในระดับเฉพาะบุคคลของผลกระทบทางสังคม การวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้คนได้รับอิทธิพลจากความคิดและการกระทำของเพื่อนร่วมงานและเพื่อนๆ Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012 : 72) นอกจากนี้ การศึกษาล่าสุดได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอิทธิพลทางสังคมในแง่ของความพึงพอใจของลูกค้าในตลาดดิจิทัลและความจริงที่ว่าอิทธิพลทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการยอมรับ ดังนั้น ในเศรษฐกิจดิจิทัลของมาเลเซีย ความสัมพันธ์ของอิทธิพลทางสังคมส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าอย่างมาก อิทธิพลทางสังคมและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นความเชื่อมโยงแบบขนานต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัล ในทำนองเดียวกัน อิทธิพลทางสังคมมีอิทธิพลเหนือความพึงพอใจของลูกค้า นักวิจัยคนหนึ่งเปิดเผยว่าอิทธิพลของเพื่อนสามารถสร้างความรู้สึกใหม่และความพึงพอใจในการใช้ผลิตภัณฑ์หรือเทคโนโลยี นอกจากนั้น อิทธิพลของสังคมสามารถส่งผลกระทบต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ได้ สอดคล้องกับการวิจัยที่พิสูจน์ว่าความพึงพอใจของลูกค้าขึ้นอยู่กับอิทธิพลทางสังคมที่แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์ สิ่งนี้สร้างความสัมพันธ์อันมีค่าในการยอมรับคริปโตเคอร์เรนซี Balakrishnan, V., & Shuib, N. L. M. (2021 : 1) ดังนั้นความสัมพันธ์ของอิทธิพลทางสังคม จึงส่งผลกระทบอย่างมากต่อความพึงพอใจของลูกค้าในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลของมาเลเซีย.

1.8 ด้านความรู้เกี่ยวกับการเงิน ในงานวิจัยมองถึงความรู้ในเรื่องของการวางแผนการเงินรูปแบบสกุลเงินดิจิทัล ความรู้เกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับ ยอมรับถึงความผันผวนของสกุลเงินดิจิทัล ความรู้ด้านการวางแผนการเงิน ในงานวิจัยของ Zhao, H. and Zhang, L. (2021 : p51) พบว่าในความรู้ทางการเงินและประสบการณ์การลงทุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล ประสบการณ์การลงทุนมีอิทธิพลมากกว่าในการลงทุนด้วยสกุลเงินดิจิทัล ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง มีผลเป็นสื่อกลางที่สำคัญระหว่างความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการลงทุนสกุลเงินดิจิทัล

2. ความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย

2.1 ความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ดังแสดงรายละเอียดใน งานวิจัยมองถึง ความสนใจที่จะใช้สกุลเงินดิจิทัลในการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน การใช้สกุลเงินดิจิทัลสามารถสร้างประโยชน์ในทางธุรกิจและให้ผลตอบแทนที่ดี การใช้สกุลเงินดิจิทัลเป็นประจำทุกว่า และคิดว่าจะใช้สกุลเงินดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางการเงินในอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง การใช้สกุลเงินดิจิทัลถือเป็นเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำธุรกิจ จึงมีปัจจัยหลากหลายที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอมล สายทองและคณะ (2565 : 131-140) ความตั้งใจในการใช้เงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 แนวโน้มด้านพฤติกรรมและความรู้สึกสะท้อนผ่านระดับความตั้งใจในการใช้เงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์ของกลุ่มผู้บริโภคเพศหญิงในจังหวัดภูเก็ตที่อยู่เพียงระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า กลุ่มผู้บริโภคเพศหญิงมีความตั้งใจในการใช้เงินดิจิทัลสกุล บิตคอยน์ในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากการใช้ชำระสินค้าและบริการ อาทิ การใช้ทดแทนบัตรเครดิต และมีความตั้งใจว่าจะใช้เงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์เป็นประจำในอนาคต สิ่งผู้วิจัยมองว่าความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลมีหลากหลายปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกอยากใช้ เช่นหากผู้ใช้มีสกุลเงินดิจิทัลเก็บสะสมไว้จะต้องการนำสกุลเงินดิจิทัลดังกล่าวไปใช้ในรูปแบบกิจกรรมด้านอื่นๆตามมาได้เช่นกัน

3. การยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในประเทศไทย

3.1 ด้านความเชื่อถือนั่นไว้วางใจ ที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของคนไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ในงานวิจัยมองถึงผู้ใช้ที่มีความเชื่อมั่นไว้วางใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลว่าการใช้สกุลเงินดิจิทัลมีประโยชน์และสกุลเงินดิจิทัลจะกลายมาเป็นระบบการเงินรูปแบบใหม่ของระบบการเงินในอนาคต รวมถึงความไว้วางใจเชื่อถือในหน่วยงานที่เข้ามากำกับติดตามดูแลการทำธุรกรรมต่างๆที่ใช้สกุลเงินดิจิทัลและการใช้สกุลเงินดิจิทัลเพื่อการลงทุนสำหรับเก็งกำไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุทธ์ ธารารุ่งเรือง ,พัฒนพัฒน์รังสรรค์ (2564 : 119) ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยด้านความไว้วางใจ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการมีองค์กรอิสระมากำกับดูแลอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ในทิศทางที่เพิ่มขึ้น สามารถอธิบายได้ว่าการมีองค์กรอิสระเข้ามากำกับดูแลการใช้งานจะทำให้มีความสนใจใช้งานสกุลเงินดิจิทัลลิบราเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เพราะผู้ใช้งานจะเกิดความไว้วางใจว่าจะมีการกำกับดูแล และควบคุมการทำธุรกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างราบรื่น หรืออีกนัยหนึ่งคือเมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้นผู้ใช้งานต้องทราบได้ว่าต้องติดต่อกับองค์กรใดเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ซึ่ง Shahzad, Xiu et al (2018 : 36) ได้นิยามความไว้วางใจ คือความเชื่อว่าบุคคลที่ดูแลผลประโยชน์จะสามารถดำเนินการจัดการและสนับสนุนเพื่อให้ตอบสนองต่อผู้ไว้วางใจ ซึ่งความไว้วางใจเชื่อถือไม่ว่าจะอยู่ในส่วนของระบบ ความเชื่อ กิจกรรมการซื้อขาย ซึ่งความไว้วางใจเชื่อถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญสำหรับการสร้างทัศนคติ

ที่ดีต่อการนำระบบใหม่ๆหรือการนำเทคโนโลยีใหม่เข้าใช้ในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้ง Lee,Hong et al. (2018 : 47) ความไว้วางใจเป็นปัจจัยสำคัญในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอนสูง เมื่อตรวจสอบอิทธิพลของความไว้วางใจในทัศนคติของผู้บริโภคความสัมพันธ์ที่ได้รับการสนับสนุนในเชิงบวก ตัวอย่างเช่นความไว้วางใจมีอิทธิพลในทางบวกทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อธนาคารออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ และการใช้เทคโนโลยีใหม่ สำหรับบิตคอยส์ถือเป็นหนึ่งในสกุลเงินดิจิทัลที่มีสถาปัตยกรรมแบบกระจายศูนย์และเชื่อว่าการทำงานทุกโหนดในเครือข่ายแบบกระจายศูนย์จะมีความปลอดภัย ซึ่งแตกต่างจากระบบการเงินรูปแบบดั้งเดิมและ eCash ที่มีการทำงานในการทำธุรกรรมแบบรวมศูนย์การทำงาน เช่น ตัวกลางคือธนาคาร ดังนั้นความไว้วางใจในบิตคอยส์หนึ่งในสกุลเงินดิจิทัลจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละบุคคลและผู้ใช้เท่านั้นที่จะตัดสินใจในการลงทุนด้วยบิตคอยส์ซึ่งเป็นหนึ่งในสกุลเงินดิจิทัล

3.2 ด้านความรู้ทางการเงิน ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.013 ในงานวิจัยมองถึงเรื่องของความรู้ด้านการเงินที่ผู้มีประสบการณ์ในการใช้สกุลเงินดิจิทัล เช่น การวางแผนการเงิน ผลตอบแทนที่จะได้รับ ความรู้ในการใช้สกุลเงินดิจิทัลในการลงทุน และการยอมรับความเสี่ยงรวมถึงความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นจากสกุลเงินดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอมล สายทองและคณะ (2565 : 131) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยว่า ด้านความรู้หรือความเข้าใจ มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้เงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์ สอดคล้องกับงานวิจัย Zhao, H., & Zhang, L. (2021 : 1225) ความรู้ทางการเงินและประสบการณ์การลงทุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล ประสบการณ์การลงทุนมีอิทธิพลมากในการลงทุนสกุลเงินดิจิทัล ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงมีผลเป็นสื่อกลางที่สำคัญระหว่างความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการลงทุนสกุลเงินดิจิทัล และ Saputro, R. E. H., & Lestari, D. (2019 : 110) คริปโตเคอเรนซีเป็นเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการทำธุรกรรมทางการเงิน ดังนั้นการยอมรับคริปโตเคอเรนซีของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับลักษณะของคริปโตเคอเรนซีแต่ยังรวมถึงความรู้ทางการเงินของแต่ละบุคคลด้วย อาจกล่าวได้ว่าความรู้ทางการเงินของแต่ละคนอาจมีอิทธิพลต่อระดับที่บุคคลนั้นเข้าใจและเห็นคุณค่าของขอบเขตที่สกุลเงินดิจิทัลอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้

3.3 ด้านความเคยชิน (Habit) ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.018 ในงานวิจัยมองถึง พฤติกรรมความเคยชินในการใช้สกุลเงินดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์ม การรู้และเข้าใจสกุลเงินดิจิทัล ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพรรณ แซ่ติ่ม (2564: 87-104) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยด้านความเคยชินมีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจชำระเงินผ่านกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษา และงานวิจัย

ของ Greeff, Nelius (2021 : 2) มีการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสกุลเงินดิจิทัลในมุมมองของผู้ใช้พบว่า ตัวแปรด้านความเคยชินมีอิทธิพลต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัล ในมุมมองของผู้วิจัยมองถึงเรื่องของเมื่อเกิดความเคยชินในการใช้งานสิ่งใหม่พฤติกรรมของผู้ใช้จะเปลี่ยนไปเพราะเมื่อผู้ใช้ในได้ใช้แล้วเกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งที่ใช้ จะทำให้เกิดการใช้งานสิ่งนั้นต่อไป ซึ่งในการใช้งานสกุลเงินดิจิทัลจะต้องมีการใช้งานผ่านแพลตฟอร์มที่ถูกติดตั้งบนอุปกรณ์สมาร์ตโฟน หรือ เว็บไซต์ หากผู้ใช้เคยชินกับการใช้งานผู้ใช้จะมองว่าสิ่งนั้นไม่ใช่ปัญหาที่จะใช้งานครั้งต่อไป ดังนั้นการจัดการด้านหน้าจอการใช้งาน รูปแบบการโอนสินทรัพย์ต่างๆ ควรคำนึงถึงความง่าย สะดวก รวดเร็ว และที่สำคัญต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้งาน และ เมื่อเกิดปัญหาการใช้งานควรมีคู่มือ หรือเจ้าหน้าที่คอยสนับสนุนและช่วยแก้ปัญหา

3.4 ด้านอิทธิพลทางสังคม (Social Influence) ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.032 ในงานวิจัยมองถึงเรื่องของ บุคคล สังคม รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่มีผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณณทัต จอมจักร์ และ ฤทธิกร พุ่มพวง (2565 : 50) กล่าวถึงอิทธิพลการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินคริปโตด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.66 ผู้ใช้งานพิจารณาถึงการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีว่าสกุลเงินคริปโตเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการทั้งในความสะดวก ง่าย ความมีประสิทธิภาพ อิทธิพลของคนรู้จักและครอบครัวต่างใช้สกุลเงินดิจิทัล สำหรับปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคมย่อมมีผลต่อความตั้งใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลผู้วิจัยมองว่าการที่องค์กรหรือหน่วยงานที่ให้ข้อมูลตามสื่อออนไลน์ผู้ที่สนใจเข้าไปศึกษาผ่านสื่อดังกล่าวย่อมเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้มีความสนใจในการใช้สกุลเงินดิจิทัลเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยที่ได้รับนั้นแสดงให้เห็นว่าปัจจัยการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของคนไทยด้านความเชื่อมั่น ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านความเคยชิน ด้านอิทธิพลทางสังคม ดังนั้นองค์กรที่เกี่ยวข้องควรสร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการ การให้ความรู้ทางการเงินและการใช้เทคโนโลยีรวมถึงระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างความตระหนักในเรื่องของการลงทุน และความรู้ด้านความปลอดภัยในการใช้สกุลเงินดิจิทัล รวมถึงแพลตฟอร์มที่ให้บริการต่างๆ ควรส่งเสริมการเรียนรู้ในการใช้สกุลเงินดิจิทัลให้กับผู้ลงทุนรายใหม่ รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มให้เข้าถึงได้ง่าย และการให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นกับผู้ใช้ เพื่อให้เกิดการยอมรับและการใช้สกุลเงินดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องการใช้สกุลเงินดิจิทัลสำหรับผู้สนใจต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มปัจจัยที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ รวมถึงปัจจัยด้านระเบียบปฏิบัติในการใช้สกุลเงินดิจิทัล ควรเพิ่มการศึกษาเจาะลึกไปที่สกุลเงินดิจิทัลในแต่ละสกุลที่มีใช้กันอย่างแพร่หลาย และรูปแบบการใช้กระเป๋าเงินดิจิทัลในลักษณะต่างๆ

2. สกุลเงินดิจิทัลถือได้ว่าเป็นสิ่งใหม่ของสังคม ดังนั้นหากมีการศึกษาเรื่องระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย ข้อบังคับ ข้อกำหนดในการใช้สกุลเงินดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการใช้สกุลเงินดิจิทัลถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2559). ธุรกิจมียอดฮิต ผ่านการใช้เทคโนโลยี FinTech. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2566. แหล่งที่มา <https://www.bangkokbiznews.com/pr-news/business/961081>
- จิรายุทธ์ ธารารุ่งเรือง พัฒน์ พัฒนรังสรรค์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสนใจใช้งานสกุลเงินดิจิทัลลิبرا. *Jorunal of Business, Economics and Communications*. 16 (2), 119.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. (พิมพ์ครั้งที่ 18) กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนสามัญบิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2564). Digital Currency แนวนโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัล. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: <https://lawforasean.krisdika.go.th/File/files/Digital%20Currency.pdf>
- บัณฑิต จอมจักรและฤทธิกร พุ่มพวง. (2565). อิทธิพลของความเชื่อมั่นไว้วางใจ การยอมรับและการใช้เทคโนโลยี ความพึงพอใจดิจิทัลที่มีต่อความตั้งใจใช้สกุลเงินคริปโต. *วารสารประชาสัมพันธ์และการโฆษณา*. 15 (2), 37-55.
- มิตรา เชื้ออ่ำ. (2561). การรับรู้และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการใช้สกุลเงินดิจิทัลบิตคอยน์ (Bitcoin) ในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. 1 (3), 131-144.
- สิริพรรณ แซ่ติ่ม. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความตั้งใจชำระเงินผ่านกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 34 (3), 87-104.
- อรอมล สายทองและคณะ. (2565). ทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้เงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์ (Bitcoin) ของกลุ่มผู้บริโภคเพศหญิงในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. 5 (3), 83-97.

- อาทิตย์ เกียรติกำจร และภูมิพร ธรรมสถิตเดช. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการศึกษา
การใช้เทคโนโลยี Interactive Whiteboard ในการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หน้า 545 – 555.
- Arenas Gaitán, J., Peral Peral, B., & Ramón Jerónimo, M. (2015). Elderly and internet banking:
An application of UTAUT2. *Journal of Internet Banking and Commerce*. 20 (1), 1-
23.
- Akanksha Jalan, Roman Matkovskyy, Andrew Urquhart, Larisa Yarovaya. (2023) The role of
interpersonal trust in cryptocurrency adoption, *Journal of International Financial
Markets, Institutions and Money*, Volume 83, 2023, 101715, ISSN 1042-4431, *Online*.
Retrieved January 20, 2023 from <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2022.101715>.
- Albayati, H., Kim, S. K., & Rho, J. J. (2020). Accepting financial transactions using blockchain
technology and cryptocurrency: A customer perspective approach. *Technology in
Society*, 62, 101320.
- Arias-Oliva Mario, Pelegrín-Borondo Jorge, Matías-Clavero Gustavo (2019) Variables
Influencing Cryptocurrency Use: A Technology Acceptance Model in Spain,
Frontiers in Psychology VOLUME=10 YEAR=2019 *Online*. Retrieved January
9, 2023 from <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.00475>
- Balakrishnan, V., & Shuib, N. L. M. (2021). Drivers and inhibitors for digital payment adoption
using the Cashless Society Readiness-Adoption model in Malaysia. *Technology in
Society*, 65, 101554.
- Compeau, D., Higgins, C. A., & Huff, S. (1999). *Social cognitive theory and individual
reactions to computing technology: A longitudinal study*. *MIS quarterly*, 145-158.
- Davis, FD. (1998). Perceived usefulness, perceived ease of use, and end user acceptance of
information technology. *MIS Quarterly*, 13 (13), 318-339.
- Collier, Benjamin C., and Robert Hampshire. Sending mixed signals: Multilevel reputation
effects in peer-to-peer lending markets. In *Proceedings of the 2010 ACM conference
on Computer supported cooperative work*, pp. 197-206. 2010.
- Gupta, S., Gupta, S., Mathew, M. and Sama, H.R. (2021), "Prioritizing intentions behind
investment in cryptocurrency: a fuzzy analytical framework", *Journal of Economic
Studies*, Vol. 48 No. 8, pp. 1442-1459. <https://doi.org/10.1108/JES-06-2020-0285>
- Hong, I.B.; Cha, H.S. (2013). The Mediating Role of Consumer Trust in an Online Merchant
in Predicting Purchase Intention. *Int. J. Inf. Manag.* 2013, 33, 927–939.
- Khan, S., Singh, R., & Kirti. (2022). Critical factors for blockchain technology implementation:
A supply chain perspective. *Journal of Industrial Integration and Management*, 7(04),
479-492.
- Lee, W. J., Hong, S. T., & Min, T. (2018). Bitcoin distribution in the age of digital
transformation: Dual-path approach. *Journal of Distribution Science*, 16 (12), 47-56.
- Saputro, R. E. H., & Lestari, D. (2019). Effect of Financial Literacy and Risk Perception
on Student Investment Decisions in Jakarta. *Review of Management and
Entrepreneurship*, 3(2), 107–132. *Online*. Retrieved December 18, 2022 from
<https://doi.org/10.37715/rme.v3i2.1237>

- Shahzad, F., Xiu, G., Wang, J., & Shahbaz, M. (2018). An empirical investigation on the adoption of cryptocurrencies among the people of mainland China. *Technology in Society*, 55, 33-40.
- Sun W, Dedahanov AT, Shin HY, Kim KS (2020) Switching intention to crypto-currency market: Factors predisposing some individuals to risky investment. PLoS ONE 15(6): e0234155. Online Retrieved December 5,2022 from <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0234155>
- Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012). Consumer acceptance and use of information technology: extending the unified theory of acceptance and use of technology. *MIS quarterly*, 157-178.
- Zhao, H. and Zhang, L. (2021), Financial literacy or investment experience: which is more influential in cryptocurrency investment? , *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 39 No. 7, pp. 1208-1226. Online Retrieved January 9,2023 from <https://doi.org/10.1108/IJBM-11-2020-0552>